

Da bi pa bil kdaj prosil za službo stolnega organista v Ljubljani, kakor je trdila beležka v »Slov. Narodu«, ni res. *Fr. Göstl.*

G. Ivan Zajec, mlad slovenski akademik-kipar, ki je znan v domovini po »prestrašenem satiru« (v dež. muzeju) in po »sv. družini« (v frančiškanski cerkvi ljubljanski), je zdaj dodelal na Dunaju osnutek za ploskvo-rezbo (relief): »Kristovo izpremenjenje na Taboru«. Le-to delo se odlikuje po genijalni koncepciji in mojstrski izvedbi. Kristus med Mojzesom in Elijem v ozračju in trije preplašeni in obleščeni apostoli v njih vznožju so izdelani z največjo skrbljivostjo in naravnostjo; vsa skupina pa tvori krasno celoto. — To delo je načrtano za pročelje prenovljeni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani ter bode, izvedeno v nadnaravni velikosti, gotovo imeniten umetniški kras našemu mestu. Čestitamo našemu rojaku na tem lepem uspehu, ker smo uverjeni, da izvršitev takisto izborna uspeje kakor osnova, ter da si z njo proslavi svoje ime. *F. G—l.*

»**Glasbene Matice**« koncerti in glasbeni večeri. V svojem ciklu šestih simfonskih pesmi »Moja domovina« (Vyšehrad, Vltava, Šárka, Z českých luhův a hájův, Tábor in Blaník) se je opojil veliki češki skladatelj Bedřich Smetana z onim čarom, kateri žari iz legendarne zgodovine češkega naroda, in je podaril svojim rojakom uglasben epos, ki je poln mogočnosti, velikosti in sijaja. Ta ciklus je dandanes že tudi v tujini znan, in posamezne točke njegove so stalne v muzikalnih vzporedih po vsem kulturnem svetu. — Četrty del tega eposa »iz čeških logov in gajev«, navdušena himna o češki deželi, se je proizvajala v drugem rednem koncertu »Glasbene Matice« dne 11. sušca pod spretnim vodstvom koncertnega vodje gosp. Josipa Čerina z zanosom in z burno živahnostjo. Družila pa se je ta točka sovredno z Antona Dvořáka »Hymnom« op. 30. Le-to skladbo za veliki orkester in mešani zbor smo slišali že v prvem letošnjem koncertu. Modrujoči, temni, grandiozni Dvořák se nam odkriva v tej kremeniti skladbi, trdni ko granitna skala. Proizvajanje te skladbe po zboru »Glasbene Matice« je šteti med najboljše točke njenega repertoarja; videlo se je, da ni bila samo vestno in marljivo, ampak tudi z ljubeznijo proučena. — Trojice vokalnih mešanih zborov (Bendel: »Molitev«, Fibich: »Krasná si kot cvetica« in Pirnat: »Vzpomladna pesem«) pa ne moremo tako pohvaliti, kakor prejšnje točke. Že izbor sam ni bil srečen, in enolični slog je nekoliko oživila le »Vzpomladna pesem«, ki je elegantno v narodnem duhu zasnovana, a je posebno za višje glasove preveč naporna, nego da bi jo bilo možno podati po intencijah skladateljevih. — Prava bisera, polna poezije in vonja, pa sta bila Johannes Brahmsova ženska troglasna zbor »Fingalov spev« in »Vrtnar« s spremljanjem harpe in dveh rogov. Opojna melanholija in nežna čuvstvenost dihata iz teh zborov in vabita poslušalca v mamljive sanje liki antiknim gobelinom. Izvajanje je bilo fino in vzorno. — V koncertu za gosli s spremljevanjem orkestra nemškega romantika Feliksa Mendelssohna smo spoznali mladega mojstra na goslih, učitelja »Glasbene Matice« gospoda Josipa Vedrala. Zvonko čisto, popolnoma sigurno njegovo igro diči naravna prisrčnost in neprisiljen občutek, združen s plemenito mladeniško živahnostjo.

Vrhu treh rednih velikih koncertov, katere priredi v vsaki sezoni, je privzela »Glasbena Matica« v svoj delokrog letos tudi še tri glasbene

večere, koncerte v manjšem slogu, pripravljene z manjšim aparatom. — Vzpored I. Glasbenega večera, ki se je vršil dne 4. svečana t. l. v mali dvorani »Narodnega doma«, nam je ponudil mnogo z okusom izbranih točk, ki so tudi po svoji raznovrstnosti vzbujale splošno zanimanje. Mali pevski zbor »Glasbene Matice« je posvetil prvo točko spominu Frana Schuberta (rojenega dne 31. januarja 1797. l. na Dunaju) s četveroglasnim ženskim zborom »Psalm 23. Bog moj pastir«. Nežni ta zbor, ki kaže vso milino in veličino skladatelja-velikana, se je (pod vodstvom koncertnega vodje, gosp. Josipa Čerina) brez ugovora najfinejše izvedel izmed vseh drugih, na tem večeru petih zborov. Ostri ritem nastopnega lahkoživega ženskega zbora Karola Reineckeja »Pozdravljena spomlad« vsaj ni našel v zboru zadostne gibčnosti, kakršne bi bilo zanj treba. —

Znamenito točko sta ta večer podala gg. Josip Vedral (vijolina) in Karol Hoffmeister (klavir), namreč Griegovo sonato za vijolino in klavir v G-duru op. 13. Edvard Grieg, rojen leta 1843. v Bergenu v Norveški, zavzema odlično mesto na poprišču svetovne glasbe; odlikuje se zlasti po originalnem čaru svojih melodij, polnih pravega, neprisiljenega, čistega značaja, ki spominja na narodne pesmi; odlikuje se pa tudi po nenavadni svežosti invencije in harmonizacije. Kdor koli se bavi s klavirjem, z vijolino, s petjem, z zbori ali celo z orkestrom, vsakdo ve ceniti Griega, in Griegovo ime je dandanašnji po celem svetu zaslovelo, skoraj kakor kakega klasika-skladatelja. Sonata op. 13., katera se je izvajala na glasbenem večeru, je delo mladeniško svežega duha. Zmagovito, strastno, prekipevajoč vrve melodije, tu prosto, tam na podlagi mogočnih temeljnih tonov ali pa postavljene na karakteristične basove kvinte. Melodija je vseskozi originalna in smela; spev odmeva iz kompozicije kakor ukanje, razlegajoče se po gorah, gosli pojo, kakor bi tiči čvrleli, a v klavirju vrši kakor vihar in piš po zraku. Vračajoči se prvotni tema in pa plesne motive drugega in tretjega oddelka karakterizuje milobni čar norveškega severnega ozračja. Gospoda Vedral in Hoffmeister sta nam podala delo navdušeno v krepki interpretaciji in z umetniškim vzosom. — V zvezi z gospodom Čerinom (harmonij) sta ista gospoda znamenito zvršila instrumentalni del k H. pl. Kaana ognjeviti pesmi »V rozkvētu«, katero je z gorko vnemo zapela dična primadona slovenske opere, gospica Mařenka Ševčíkova s svojim lahko in sigurno se vzpenjajočim, zvonko čistim sopranom, katerega smo tudi poslej občudovali pri pesmih Nestorja in pa najmlajšega slovenskih skladateljev, pri Antona Foersterja »Vprašanju« in pri treh komadih Hoffmeisterove muze (»Narcisov cvet«, »Večerna pesem« in »Akat«). Nenevadna točka za naše programe je bil melodram, namreč Jaromira Erbena »Povodni mož«, opremljen z glasbo Zděnka Fibicha. Pretresujoča vsebina narodne te balade, polna ljubkih lirskih mest, vzbuja s svojo preprostostjo neizbrisen učinek, katerega še povečuje karakterizujoče spremljevanje na klavirju. Deklamacijo je podal s polnim uspehom, preprosto in simpatično gosp. Engelbert Gangl, katerega njegov metalsko krepki glas jako usposablja za recitatorja. — Končna zbor, Roberta Schumana »Pevec« in »Lepa Nada« sta zaključila lepi vzpored; izvedel ju je z oddelkom društvenega zbora koncertni vodja gosp. Josip Čerin z navadno točnostjo.

— oe —.